

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Кафедра практики англійської мови

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації

проф. Гаврилюк С. В. _____

Протокол № __ від _____ 2017 р.

ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

ТЕОРЕТИЧНА ФОНЕТИКА

підготовки бакалавр

галузь знань 0203 гуманітарні науки

спеціальності 6.020303 Філологія (мова та література (англійська))

Програма навчальної дисципліни «ТЕОРЕТИЧНА ФОНЕТИКА» «ЗАГАЛЬНЕ МОВОЗНАВСТВО» для студентів 4 курсу напряму підготовки 6.020303 Філологія (Мова та література (англійська), галузь знань 0203 Гуманітарні науки.

Розробник: канд. філол. наук, доцент Крисанова Т. А.,
канд. філол. наук, доцент Мудрик Л. В.

Рецензент: канд. філол. наук, доцент Гончарук С. В.

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри практики англійської мови протокол № 2 від 7.09.2018 р.

Завідувач кафедри:

кандидат філол. наук, професор

Е. К. Коляда

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету іноземної філології протокол № 2 від 20.09.2018 р.

Голова науково-методичної комісії факультету

кандидат філологічних наук,
доцент кафедри практики англійської мови

А. Б. Павлюк

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Денна форма навчання	0203 Гуманітарні науки 6.020303 Філологія (Мова та література (англійська) Бакалавр	Цикл навчальних дисциплін гуманітарної та соціально- економічної підготовки
Кількість годин/кредитів: 60/2		
ІНДЗ: є		Рік підготовки: 4
		Семестр: 7
		Лекції: 10 год.
		Практичні (семінари): 8 год.
		Самостійна робота: 38 год.
Консультації: 4 год.		
Форма контролю: залік		

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Заочна форма навчання	0203 Гуманітарні науки 6.020303 Філологія (Мова та література (англійська) Бакалавр	Цикл навчальних дисциплін гуманітарної та соціально- економічної підготовки
Кількість годин/кредитів: 60/2		
ІНДЗ: є		Рік підготовки: 4
		Семестр: 7
		Лекції: 6 год.
		Практичні (семінари): 4 год.
		Самостійна робота: 46 год.
Консультації: 4 год.		
Форма контролю: залік		

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предметом вивчення навчальної дисципліни є фонетична будова сучасної англійської мови, знання якої дає можливість покращити володіння вимовою, що є важливою складовою іншомовної комунікативної компетенції.

Метою викладання навчальної дисципліни «Теоретична фонетика» є забезпечити оволодіння студентами основами теорії фонетики з метою формування когнітивної бази про звукову будову англійської мови та її компоненти для кращого розуміння їхньої ролі в усній вербальній комунікації.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Теоретична фонетика» є:

- систематизувати елементи фонетичної теорії, засвоєні студентами при вивченні нормативного курсу, і дати їм на його основі більш повні та глибокі знання про всі компоненти фонетичної будови сучасної англійської мови в їх системі та в порівнянні з фонетичною будовою рідної мови;

- ознайомити студентів із сучасним станом мовознавчої науки про фонетичну будову англійської мови та з найновішими методами дослідження звукового мовлення;

- формувати у студентів вміння та навички самостійного творчого мислення, навчити їх застосовувати одержані теоретичні знання при розв'язанні професійних завдань у викладанні англійської мови. Це стосується, перш за все, таких питань, як вибір навчальної вимовної норми, коректного вибору вимовних фонемних та акцентних варіантів слів, користування сучасними орфоепічними джерелами тощо.

Програма навчальної дисципліни складається з одного **змістового модуля**: Основи фонетики. Фонетика та фонологія.

КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:

Після опанування програми курсу «Теоретична фонетика» студенти повинні **знати**:

- предмет фонетики, розділи фонетики та методи дослідження, що застосовуються в цих розділах, теоретичне та практичне значення фонетики;

- визначення фонем, сучасні погляди на фонему різними фонологічними школами та основні методи фонологічного аналізу;

- артикуляційний та функціональний аспекти англійських голосних та приголосних фонем;

- структурні та функціональні властивості складу в англійській мові, проблеми складкоутворення та складоподілу;

- фонетичну природу англійського словесного наголосу, фактори, що визначають місце і різний ступінь наголосу в англійських словах, акцентуальні типи англійських слів;
- просодичну систему англійського мовлення та її компоненти; функції інтонації та значення, які вона виражає;
- основні типи вимови, що існують на території Великої Британії та Північної Ірландії; різновиди американської вимови;
- зміни, що відбуваються у звуковій системі англійського вимовного стандарту на сучасному етапі;
- визначення фонетичного стилю; соціальні чинники, що впливають на вибір фонетичних засобів у мовленні; проблему типології фоностилів у сучасній англійській мові.

Студенти повинні **вміти**:

- давати артикуляційну характеристику англійським голосним та приголосним фонемам;
- визначати фонологічно релевантні риси англійських голосних та приголосних;
- розпізнавати позиційні й комбінаторні відтінки англійських голосних та приголосних фонем;
- визначати типи складів, їх структуру та межі складу; - пояснювати лінгвістичні чинники, що визначають місце наголосу в слові; визначати акцентну структуру англійських слів;
- пояснювати на конкретних прикладах основні функції інтонації;
- визначати семантичну функцію основних структурних елементів інтонаційної групи;
- графічно представляти просодичні підсистеми;
- пояснювати основні відмінності між південноанглійською (RP/BBC English) та загальноамериканською (GenAm) вимовними нормами на сегментному та супraseгментному рівнях.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лек.	Практ. (Семін.)	конс.	Сам. роб.
1	2	3	4	5	6

Змістовий модуль 1. Основи фонетики. Фонетика та фонологія					
Тема 1. Фонетика як наука та її практичне застосування. Розділи фонетики	6				6
Тема 2. Функціональний аспект звуків англійської мови. Фонема та її функції. Методи фонологічного аналізу	9	2	1	1	5
Тема 3. Склад як фонетична й фонологічна одиниця	7	1	1		5
Тема 4. Словесний наголос як компонент фонетичної структури слова	8	1	1		6
Тема 5. Інтоніяція, її структура та функції	10	2	2	1	5
Тема 6. Фоностилістика англійського мовлення	9	2	1	1	5
Тема 7. Різновиди англійської літературної вимови. Британський вимовний стандарт як навчальна норма		2	2	1	6
Разом за змістовим модулем I	60	10	8	4	38
Усього годин	60	10	8	4	38

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Самостійна робота студента включає підготовку до практичних занять, опрацювання лінгвістичних джерел, систематизацію вивченого матеріалу. Окрім цих аспектів, студент самостійно опрацьовує такі теми:

The articulatory aspect of English speech sounds

Syllable as a phonetic and phonological unit

Word stress as a component of the phonetic structure of a word

Nuclear tones in the system of English intonation, their semantic functions

The main distinctive features of major accents in the United Kingdom (Northern English, Scottish English, Welsh English; Cockney, Estuary English).

General American (GA) as the national standard of pronunciation in the USA.

Types of American English pronunciation (Eastern, Southern and General American).

Major differences between General American (GA) and Received Pronunciation (RP).

Basic research in sociophonetics

The phonetic style-forming means.

Social factors causing phonetic modifications in the pronunciation of English.

Social accents in contemporary RP.

ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

Індивідуальна робота складає питому частку в підсумковій оцінці із залікового кредиту. Враховуючи специфіку навчальної дисципліни «Теоретична фонетика», індивідуальними завданнями для студента є конспектування двох наукових статей, присвячених актуальним проблемам фонетики та фонології на сучасному етапі, та підготовка інформативного реферату. Ці завдання виконуються в позаурочний час на основі знань, умінь та навичок, одержаних під час лекційних та інтерактивних семінарських занять, і можуть охоплювати одну чи декілька тем, або зміст навчального курсу в цілому.

Вимоги до складання конспекту статті

Конспект статті виконується англійською мовою. Студент не лише повинен у стислій формі розкрити основний зміст статті, але й самостійно зробити узагальнення й висновки з теоретичного матеріалу, що розглядається у статті. Обсяг конспекту статті – 3 сторінки формату А 4 шрифтом 14 TimesNewRoman через міжрядковий інтервал 1,5. Текст необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм і нижнє – 25 мм. Студент може вибрати статтю із поданого нижче списку, або підібрати самостійно, попередньо узгодивши з викладачем.

Перелік статей

1. Бурая Е.А. Американо-Британские соответствия по данным новейших орфоэпических словарей // Сборник научных трудов Московского государственного лингвистического университета. – 2000. – Вып. 453. – С. 110-126.

2. Гуменюк І.Л. Структурно-семантичні особливості фонем та фонестем в описах природи англомовної прози

http://www.rusnauka.com/25_SSN_2009/Philologia/51585.doc.htm

3. Дудяк І. Соціально обумовлена варіативність сучасної британської англійської мови // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. – Серія 8: Мовознавство. – №1 (8). – 1998. – С. 91-93.

4. Калита А.А., Тараненко Л.І. Фонетика: перспективи, методи та засоби досліджень //Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. – Серія: Філологічні науки. – Ред. вид. від. “Вежа” ВНУ імені Лесі Українки, 2008. – №5. – С. 297-299.

5. Калита А. А. Фоносемантика у загальній системі семантичного знання // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. – Серія 8: Мовознавство. – №1 (8). – 1998. – С. 130-135.

6. Медведева Т.В. Демократизация британского произносительного стандарта // Сборник научных трудов Московского государственного лингвистического университета. – 2000. – Вып. 453. – С. 126-131.

7. Медведева Т.В. Самая популярная разновидность произношения? (к вопросу о путях развития произносительной нормы в британском варианте английского языка) // Филологические науки. – 2000. – №1. – С. 78-83.

8. Мошнина Т.В. Динамика современной произносительной нормы английского языка // Сборник научных трудов Московского государственного лингвистического университета. – 2000. – Вып. 453. – С. 131-146.

9. Парашук В.Ю. Зміни в кодифікованих вимовних нормах сучасної англійської мови // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. – Серія: Філологічні науки (мовознавство). – Вип. 26. – 2000. – С. 165-175.

10. Присяжнюк О.Я. Социально-ситуативная вариативность речи в различных типах коммуникации // Вісник Харків. нац. ун-ту ім. В.Н. Каразіна. – 2005. – №649. – С. 135-139.

11. Сивакова А.В. К вопросу о фонетической вариативности английского языка (экстралингвистический аспект) // Сборник научных трудов Московского государственного лингвистического университета. – 2000. – Вып. 453. – С. 146-157.

12. Тараненко Л. Роль просодичних засобів зв'язності англійської прозової байки
http://www.kspu.kr.ua/download/nauk_zapiski/2000_vipusk_30_zamovlennya_1837.pdf

13. Цибуля Н. Б. Произносительные тенденции в канадском варианте английского языка // Сборник научных трудов Московского государственного лингвистического университета. – 2000. – Вып. 453. – С. 71-78.

14. Dvorzhetska M. Studies in English Discourse Phonology

http://www.kspu.kr.ua/download/nauk_zapiski/2000_vipusk_30_zamovlennya_1837.pdf

15. Kerswill P. Mobility, meritocracy, and dialect leveling: the fading (and phasing) out of Received Pronunciation

<http://www.universalteacher.org.uk/lang/rp.htm>

16. Kerswill P. (2006) RP, Standard English and the standard/non-standard relationship. In David Britain (ed.) *Language in the British Isles (2nd edn)*. Cambridge: Cambridge University Press.

http://www.ling.lancs.ac.uk/Kerswill_2006RP

17. Labov W., Ash S. and Boberg C. A National Map of the Regional Dialects of American English, 1997

<http://www.ling.upenn.edu/phonoatlas/home.html>

18. Rosewarne D. 1984. "Estuary English".

<http://www.phon.ucl.ac.uk/home/estuary/rosew.htm>.

19. Wells J.C. 1994. "Transcribing Estuary English: a discussion document"

<http://www.phon.ucl.ac.uk/home/estuary/transcree.htm>

20. Wells J.C. 1994 The cockneyfication of RP?

<http://www.phon.ucl.ac.uk/home/estuary/home.htm>

21. Wells J.C. "What is Estuary English?"

<http://www.phon.ucl.ac.uk/home/estuary/whatis.htm>

22. Wells J.C. Whatever happened to Received Pronunciation?

<http://www.phon.ucl.ac.uk/home/wells/index.html>

23. Wells J.C. Goals in teaching English pronunciation

<http://www.phon.ucl.ac.uk/home/wells/index.html>

24. Wells J.C. Why phonetic transcription is important

<http://www.phon.ucl.ac.uk/home/wells>

25. Wells J.C. Our changing pronunciation

<http://www.phon.ucl.ac.uk/home/wells>

Вимоги до написання реферату

Основною метою написання реферату є поглиблення й систематизація знань студентів із навчальної дисципліни. Студенти готують один реферат із обраної теми і здають його для перевірки викладачу, але не пізніше дати передостаннього семінарського заняття.

Орієнтовний перелік тем рефератів пропонується викладачем, але студент може запропонувати власну тему, якщо вона відповідає програмі курсу. Вибір теми необхідно обґрунтувати, розкрити її актуальність.

Обов'язковим є наявність плану реферату із вказаними сторінками усіх пунктів. Зазначені у плані пункти мають бути виділені у тексті реферату. План реферату пишеться на першій сторінці (після титульної сторінки) і, звичайно, включає декілька розділів.

Композиція реферату повинна охоплювати такі обов'язкові компоненти: вступ, основну частину, висновки та літературу.

У *вступі* обґрунтовується актуальність теми, стан вивчення проблеми на сучасному етапі – 1-2 стор.

В *основній частині* проводиться критичний аналіз літератури з теми – 10-12 стор. Основна частина поділяється на декілька пунктів, кількість яких визначається автором.

У *висновках* підсумовується проведений аналіз літератури, вказуються перспективи подальших досліджень із обраної проблематики – 1-2 стор.

Список *літератури* подається в алфавітному порядку за нормами бібліографічного опису і повинен містити не менше 5 позицій.

Зміст основної частини реферату повинен відповідати його темі та ґрунтовно висвітлювати пункти плану. Зміст реферату не може зводитись до набору положень та цитат з опрацьованої літератури. При викладі матеріалу студент повинен виділяти головні положення, що обстоюються автором, порівнювати та аналізувати різні думки, робити узагальнення та висновки в процесі викладу. У тексті основної частини повинні бути посилання на джерела, звідки взято ту чи іншу думку (номер відповідної роботи у списку літератури до реферату у квадратних дужках, а при цитуванні, крім того, вказується сторінка (сторінки), звідки наведена цитата).

Реферат готується у друкованому та електронному варіанті обсягом 12-15 сторінок. Текст друкують на папері формату А4 14 шрифтом TimesNewRoman через міжрядковий інтервал 1,5. Поля: ліве – 30 мм, праве – 10 мм; верхнє – 20 мм і нижнє – 25 мм. Реферат має бути зшитим (скріпленням), охайно та грамотно оформленим, електронний варіант реферату на диску формату RW вкладається до файлу з рефератом.

Переліктемрефератів

1. Modern development of applied phonetics.
2. The main branches of phonetics and the methods applied in investigating the sound matter of the English language.
3. Phonosemantics as a new branch of phonetics: basic problems and perspectives.
4. The problems and perspectives of phonostylistic studies.
5. Phonetic functional styles and the problem of their classification.
6. The phonemic and accentual variability in the structure of English words.

7. Phonetic transcription, its types and basic problems.
8. English consonants: problems of their phonological analysis and classification.
9. English vowels: problems of their phonological analysis and classification.
10. Intonation/prosody as a complex semantic unity of suprasegmental features (prosodic subsystems).
11. Functions of intonation and meanings created by it.
12. The role of intonation in conveying connotational meanings of “attitude”.
13. The effects of various extralinguistic factors on the phonetic organization of speech.
14. Linguistic and socio-communicative dimensions of English accents.
15. RP/BBC English as the British national standard of pronunciation, its phonological and phonetic distinctions.
16. Estuary English as a new regional type of pronunciation.
17. Cockney as an example of a broad accent of English and its role in the phonetic development of RP.
18. General American as the American English pronunciation standard, its phonological and phonetic distinctions.
19. Major differences between General American and Received Pronunciation on the segmental and suprasegmental levels.
20. Regional and social variants in the British English pronunciation.
21. Phonological and phonetic distinctions of Australian, Canadian and New Zealand English pronunciation.
22. Speech melody as a subsystem of intonation.
23. Utterance stress, its types and problems of classification.
24. Pausation and tempo in the structure of English intonation.
25. Major accents in the United Kingdom (Southern or RP, Northern, Scottish; Estuary English, Cockney).

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Навчальна дисципліна «Теоретична фонетика» закінчується **заліком**. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за залік, становить 60 балів, з яких 30 балів – оцінка за підсумковий (заліковий) тест, 30 балів – оцінка за усну відповідь.

Оцінювання знань студента здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролю знань.

Поточний контроль, який має на меті перевірку рівня знань студента, здійснюється викладачем протягом семестру на лекційних і семінарських заняттях у межах змістового

модуля. Поточний контроль включає в себе оцінки поточної роботи студента під час лекційних (максимум 5 балів) і семінарських занять (максимум 20 балів), оцінку індивідуальної роботи студента (максимум – 15 балів). Максимальна оцінка студента за поточне оцінювання становить 40 балів.

Система нарахування балів

1. За **присутність на лекційному занятті, ведення конспекту** та усні **відповіді** студент отримує 1 бал за кожне заняття. Максимальна кількість балів у межах навчального курсу – 5. Якщо студент присутній на занятті, але не конспектує лекційний матеріал та не може дати відповіді на запитання лектора, то він одержує 0,5 бала.

2. За **поточну роботу під час семінарських занять** студент може набрати максимум 15 балів, тобто по 5 балів за кожне семінарське заняття.

3. За **виконання індивідуальних завдань** студент максимум набирає 15 балів (тобто по 5 балів за кожний вид роботи: конспектування 2 наукових статей й написання реферату).

4. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за кожну **тематичну контрольну роботу** становить 10 балів. Кількість балів за поточні тематичні контрольні роботи обчислюється як середнє арифметичне від загальної суми набраних балів за 3 тематичні контрольні роботи.

Підсумковий контроль має на меті перевірку рівня знань студента під час виконання залікового тесту та усної відповіді. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за залік (Модуль 5), становить 60 балів, з яких 30 балів – оцінка за заліковий тест, 30 балів – за усну відповідь. Якщо студент погоджується з результатом, який він отримав за поточний контроль і написання залікового тесту, він має право не складати залік в усній формі.

Шкала оцінювання:

Поточний контроль						Підсумковий контроль		
40						60		
Модуль 1	Модуль 2				Модуль 3	Модуль 5		
Лекційні заняття	Семінарські заняття				Індивідуальна робота	Заліковий тест	Усна відповідь	
	Семінар 1	Семінар 2	Семінар 3	Семінар 4				
5	5	5	5	5	15	30	30	

**Критерії оцінювання знань студента
на семінарських заняттях**

Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студента
5	Студент має системні, глибокі знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності, вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, аргументувати власні судження теоретичними і фактичними положеннями, підсумувати сказане висновками. Студент вільно володіє спеціальною термінологією, грамотно ілюструє відповідь прикладами, вміє комплексно застосовувати знання з інших дисциплін.
4	Знання студента є достатньо ґрунтовними, він правильно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, вміє аналізувати, встановлювати зв'язки між явищами, фактами, робити висновки. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями.
3	Студент демонструє посередні знання основних положень навчального матеріалу. Відповідь у цілому задовільна. Студент здатний аналізувати, порівнювати, робити висновки, наводити окремі приклади на підтвердження певних думок, застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях.
2	Студент демонструє низький рівень знань, здатний частково відтворити теоретичний матеріал відповідно до тексту підручника або лекції викладача, повторити за зразком певну операцію.
1	Студент може розрізнити об'єкт вивчення, фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, з допомогою викладача виконує елементарні завдання.

Критерії оцінювання індивідуальної роботи студентів

а) написання реферату, максимум – 5 балів

Бали	Критерії оцінювання
5	Реферат виконано на високому рівні. Автор ерудований у досліджуваній проблемі, вміє критично оцінити наукові факти, бачить перспективу

	дослідження. Простежується самостійність суджень і творчий підхід до написання такого виду робіт. Основні положення дослідження аргументовані й проілюстровані прикладами. Результати відбиті в таблицях, схемах, діаграмах.
4	Автор компетентний у досліджуваній темі, вміє виділити проблемну ланку в роботі, аналізувати й інтерпретувати факти, володіє науковою термінологією. Подекуди зустрічаються певні технічні огріхи.
3	Якісний індикатор простежується досить чітко. Автор володіє інформацією, проте немає системності у викладі матеріалу. Відсутня самооцінка одержаних результатів. Зустрічаються стилістичні й орфографічні огріхи.
2	Робота репродуктивна. Виклад матеріалу безсистемний. Наявні посилання недоречні. Автор використовує чужу думку при аргументації своєї точки зору.
1	Якісний індикатор простежується нечітко. Тема неактуальна, оскільки проблема достатньо повно висвітлена в літературі. В роботі багато зайвої інформації, відсутні посилання.
0	Студент не підготував реферат.

б) конспектування наукової статті, максимум – 5 балів

Бали	Критерії оцінювання
5	Студент точно та стисло розкриває зміст статті, відмінно володіє писемною науковою мовою, робить узагальнення та висновки з теоретичного матеріалу, що розглядається у статті.
4	Студент непослідовно формулює основні ідеї, положення наукової статті, не показує достатніх навичок володіння писемною науковою мовою, вміє робити узагальнення та висновки з теоретичного матеріалу, що розглядається у статті, але допускає при цьому деякі неточності.
3	Студент неточно розкриває зміст наукової статті, допускає значні помилки у використанні писемної наукової мови, йому важко робити узагальнення та висновки з теоретичного матеріалу.
2	Студент розкриває основний зміст статті безсистемно, допускає грубі помилки у використанні писемної наукової мови, не може узагальнити теоретичний матеріал.

1	Студент не може розкрити основний зміст статті, виділити суттєве та уникнути другорядного, не володіє писемною науковою мовою, не вміє робити узагальнення та висновки з теоретичного матеріалу.
0	Студент не законспектував статтю.

Критерії оцінювання знань студентів на заліку

Залік складається з двох частин: 1) написання залікового тесту (максимум – 30 балів) та 2) усна відповідь (максимум – 30 балів).

В оцінці знань студентів враховується:

- 1) достатність обсягу відповіді (повна, недостатньо повна, неповна);
- 2) обізнаність з основними поняттями, принципами, законами, правилами навчальної дисципліни;
- 3) логічність викладу матеріалу;
- 4) обґрунтованість власних міркувань;
- 5) уміння інтегрувати та диференціювати знання теоретичного матеріалу та застосовувати їх при виконанні практичних завдань.

Відповідь є *повною (30 балів)*, якщо студент повністю оволодів матеріалом, обізнаний з усіма поняттями і термінами навчального курсу і адекватно оперує ними під час відповідей на поставлені питання, а також посилається на наукові дослідження з навчальної дисципліни, ознайомлений зі спеціальною літературою; демонструє здатність аналізувати факти, аргументувати власні судження теоретичними і фактичними положеннями, підсумувати сказане висновками.

Відповідь є *недостатньо повною (20 балів)* за умов непоганого володіння знаннями з навчального предмету. Відповідь студента має бути правильною і обґрунтованою. Студент повинен продемонструвати знання теоретичного матеріалу, навички самостійної навчально-пізнавальної діяльності, здатність викладати матеріал в певній логічній послідовності. Допускаються незначні помилки, які не впливають на загальне розуміння викладеного матеріалу.

Відповідь є *неповною (10 балів)*, якщо продемонстровані знання з предмету носять фрагментарний і поверхневий характер. Теоретичні і фактичні знання відтворюються репродуктивно, без глибокого осмислення, аналізу, порівняння, узагальнення. Студент обізнаний з літературними джерелами з навчальної дисципліни, але не може дати достатньо критичної їх оцінки; допускає суттєві помилки, які порушують логіку викладення матеріалу.

Залік *єнескладеним* за умов неправильної або неповної відповіді, яка свідчить про нерозуміння поставленого завдання. Студент не володіє понятійно-категоріальним апаратом, необізнаний з літературою з навчальної дисципліни і допускає грубі помилки у викладенні матеріалу.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Богданов И. М. Теоретическая фонетика английского языка: Курс лекций / И. М. Богданова. – М.: Изд-во УРАО, 2000. – 48 с.
2. Борисова Л. В. Теоретическая фонетика английского языка / Л. В. Борисова, А. А. Метлюк. – Минск: Высш. школа, 1980. – 144 с.
3. Дворжецька М. П. Фонетика англійської мови: фоностилістика і риторика мовленнєвої комунікації. Посібник для студентів вищих навчальних закладів / М. П. Дворжецька, Т. В. Макухіна, Л. М. Великова, Є.О. Снегірьова. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2005. – 208 с
4. Зиндер Л. Р. Общая фонетика / Л. Р. Зиндер. – М.: Высш. школа, 1979. – 312 с.
5. Калита А. А. Посібник для самостійної роботи з теоретичної фонетики англійської мови / А. А. Калита, Л. І. Тараненко. – Т: Лібра Терра, 2006. – 84 с.
6. Калита А. А. Словник фонетичних термінів / А. А. Калита, Л. І. Тараненко. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2010. – 256 с.
7. Леонтьева С. Ф. Теоретическая фонетика английского языка: учеб. для студентов вечер. и заоч. отд-ний педвузов / С. Ф. Леонтьева. – М.: Высш. школа, 1988. – 271 с.
8. Парашук В. Ю. Теоретична фонетика англійської мови: Навчальний посібник для студентів факультетів іноземних мов /В. Ю. Парашук. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2005. – 240 с.
9. Практическая фонетика английского языка: учеб. для фак. англ. яз. пед. ин-тов / [М. А. Соколова, К. П. Гинтовт, Л. А. Кантер и др.]. – М.: Гуманитар. изд. центр ВЛАДОС, 1997. – 384 с.
10. Теоретическая фонетика английского языка: [учеб. для студ. ин-тов и фак. иностр. яз.] / М. А. Соколова, К. П. Гинтовт И. С. Тихонова, Р. М. Тихонова. – М.: Гуманитар. изд. центр ВЛАДОС, 2004. – 286 с.
11. Теоретична фонетика сучасної англійської мови: навчальний посібник для студентів філолог. факультетів мовних вузів / [Т.О. Бровченко, Н. Р. Григорян, Н. О. Кравченко та ін.]. – Одеса: Астропринт, 2003. – 133 с.
12. Шахбагова Д. А. Фонетические особенности произносительных вариантов английского языка /Д. А. Шахбагова – М.: Высш. школа, 1982. – 128 с.

13. Шевченко Т. И. Социальная дифференциация английского произношения / Т. И. Шевченко – М.: Высш. школа, 1990. – 142 с.

14. Roach P. English Phonetics and Phonology. A Practical Course / P. Roach. – Cambridge: Cambridge University Press, 1988. – 212 p.

15. Wells J. C. Longman Pronunciation Dictionary / J. C. Wells. – L.: Longman, 1990. – 1827 p.

Мудрик Л. В. Теоретична фонетика. Робоча навчальна програма та зразки модульних тестів / Л. В. Мудрик, Н. В. Єфремова – Луцьк: РВВ “Вежа” Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2010. – 37 с.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКА

1. Phonetics as a science. (Definition of phonetics; phonetics and other disciplines; application of phonetics).
2. The phonic structure of language, its components and subsystems.
3. Branches of phonetics (Articulatory, acoustic, auditory, functional; general phonetics; descriptive, comparative, historical. experimental and applied phonetics; the marginal branches of phonetics). Phonetics and phonology.
4. Aspects of speech sounds (Articulatory, acoustic, auditory/sound perception, functional; most common notions and terms).
5. Speech sounds as articulatory units and the problem of their classification.
6. Methods of phonetic analysis (the method of direct observation, the experimental method, the linguistic method).
7. The functional aspect of speech sounds. The phoneme theory as the basis of phonology.
8. Phoneme as the smallest discrete phonological unit, its aspects and functions.
9. The distinctive features theory. The system of phonological oppositions. From the history of phoneme theory. Schools of Phonology.
10. Distinctive/phonologically relevant features of English consonant and vowel phonemes.
11. Basic methods of phonological analysis (Semantic and distributional methods). Phonological rules. The system of phonological oppositions in English).
12. Coarticulatory phenomena in English connected speech. Classification of allophones.
13. Phonetic transcription, its types and basic problems.
14. Syllable as a phonetic and phonological unit. The structure and types of syllables in English, their graphical representation. Functions of the syllable.
15. Syllable formation theories. Main problems of the phonetic aspect of syllable in English.

16. Phonotactics as a branch of phonology. The problem of syllable division. Basic rules of phonetic syllable division in English. Division into syllables in writing.
17. Word stress as a component of the word phonetic structure. Acoustic and perceptual characteristics of word stress. The nature of word stress in different languages.
18. Types of English word stress according to its position and degree. Linguistically relevant degrees of word stress. Functions of word stress.
19. Word stress tendencies and basic accentual patterns of English words. Stress rules. The variability of word accentual structure in connected speech.
20. Suprasegmental phonology. Intonation/prosody as a complex semantic unity of suprasegmental features (prosodic subsystems). Different approaches to the definition of intonation and its components.
21. Intonation and prosody. Prosodic subsystems, their acoustic and perceptual properties. Functions of intonation/prosody.
22. Speech melody as a subsystem of intonation. Pitch levels, pitch ranges, the pitch direction.
23. Nuclear tones in the system of English intonation, their semantic functions.
24. Functions of intonation, meanings created by it.
25. Sentence/utterance-level stress as a component of intonation, its types, functions.
26. Pausation and tempo in the structure of English intonation. Their functions.
27. Rhythm as a linguistic notion. English speech rhythm. Types of rhythmic units.
28. Intonation group as meaningful unit of speech communication. Constituent parts of an intonation group (Pre-Head, Head, Terminal Tone) and their semantic loading.
29. Phonostylistics as a branch of phonetics; its interaction with other linguistic disciplines. Extralinguistic factors causing phonetic modifications in speech.
30. Phonetic styles, the problem of their definition and classification. The phonetic style-forming means.
31. The notion of literary pronunciation/standard of pronunciation. National pronunciation standards of English in the English-speaking countries.
32. Pronunciation norm and its codification. Specialist dictionaries of English pronunciation.
33. The notion of an accent. Major literary/cultivated accents on the British Isles (Southern English or RP, Northern English, Scottish English, Welsh English; Northern Ireland English), their main distinctive features.
34. RP/BBC English as the British national standard of pronunciation. Phonological and phonetic dimensions of it.
35. Phonetic changes in the present-day standard English (RP). Regional and social variants in the British English pronunciation.

36. Received Pronunciation and Estuary English as a recent development of standard British English. The sociolinguistic aspect of Estuary English.
37. Regional types of English pronunciation. Chief differences between Received Pronunciation and regional variants of English pronunciation.
38. Cockney as an example of a broad accent of English.
39. General American (GAm) as the national standard of pronunciation in the USA. Types of American English pronunciation (Eastern, Southern and General American). Major differences between General American (GAm) and Received Pronunciation (RP) on the segmental and suprasegmental levels.
40. Social factors causing phonetic modifications in the pronunciation of English. Social accents in contemporary RP.